

Wijzigingen Natuurschoonwet (NSW) 1928 per 1 januari 2021

Wijziging met betrekking tot NSW-rangschikking van buitenplaatsen

Was	Wordt
buitenplaats: onroerende zaak met daarop gelegen een in oorsprong versterkt huis, een kasteel, een buitenhuis of een landhuis, eventueel met bijgebouwen, met een architectonisch daarmee verbonden historische tuin of historisch park van ten minste één hectare waarvan de aanleg dateert van vóór 1850 en herkenbaar aanwezig is, indien dit complex, dan wel ten minste één van de onderdelen daarvan, een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet is.	buitenplaats: onroerende zaak met daarop gelegen een in oorsprong versterkt huis, een kasteel, een buitenhuis of een landhuis, eventueel met bijgebouwen, met een architectonisch daarmee verbonden historische tuin of historisch park van ten minste één hectare waarvan de aanleg dateert van vóór 1900 en herkenbaar aanwezig is, indien dit complex, dan wel ten minste één van de onderdelen daarvan, een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet is.

Wijzigingen met betrekking tot NSW-rangschikking van natuurterreinen

Was	Wordt
<p>Definitie natuurterreinen:</p> <p>1°. heidevelden, hoogvenen, laagveenmoerassen, zandverstuivingen, duinterreinen, kwelders, sluffers, schorren, gorzen, slikken, groene stranden, rietlanden, ruigten, struwelen, moerassen, vennen, poelen, beken, kleine rivieren, wielen, afgesloten rivierlopen, krekken, bronnen en sprengen, voor zover deze gronden niet in gebruik zijn als landbouwgrond.</p> <p>2°. kalkgraslanden, bloemrijke graslanden van het heuvelland, van het zand- en het veengebied, of van het rivieren- en zeekeigebied, natte schraalgraslanden, dotterbloemgraslanden van beekdalen, of van veen- en kleigebieden, natte matig voedselrijke graslanden, droge schraalgraslanden van de hogere gronden, droge kalkarme duingraslanden, droge kalkrijke duingraslanden en binnendijkse zilte graslanden, voor zover deze gronden slechts in gebruik zijn voor begrazing of als hooiland en begroeid zijn met voor deze graslanden kenmerkende vegetatietypen.</p>	<p>Nieuwe definitie natuurterrein:</p> <p>Een terrein dat als natuurtype of landschapselementtype is opgenomen in de ministeriële Regeling aanwijzing natuurtypen of landschapselementtypen Natuurschoonwet 1928.</p> <p>Deze natuur- en landschapselementtypen die hierna als natuurterrein beschreven staan, zijn gebaseerd op de Index Natuur en Landschap. Deze index hanteren de provincies als basis voor hun natuurbeheerplannen. Voor meer informatie over de hele omschrijving van deze natuurterreinen gaat u naar www.bij12.nl. U vindt de Index Natuur en Landschap bij Onderwerpen onder Natuur en Landschap.</p> <p>Bij een drietal natuur- en landschapselementtypen zijn voor de NSW extra voorschriften opgenomen.</p> <p>Het betreft de volgende typen en mogelijke extra voorschriften:</p> <p>Rivieren Stromende wateren, inclusief hun oevers en de buitendijkse wateren. Beperkt tot de litorale zones van het wateroppervlak waarin nog zoveel zonlicht tot de bodem doordringt dat wortelende waterplanten zich hier kunnen vestigen. Deze zones grenzen aan, of maken deel uit van, een gevarieerde oever zonder oeverbeschoeiing, met zowel flauwe als steile delen, en tijdelijke of permanente plas-dras zones. De resterende oppervlakte wordt als water aangemerkt.</p>

Was	Wordt
	<p>Beken en bronnen</p> <p>Stilstaande wateren Plassen, meren, wielen, afgesloten rivierlopen, krekens en andere stilstaande of zwakstromende wateren. Beperkt tot de litorale zones van het wateroppervlak waarin nog zoveel zonlicht tot de bodem doordringt dat wortelende waterplanten zich hier kunnen vestigen. Deze zones grenzen aan, of maken deel uit van, een gevarieerde oever zonder oeverbeschoeiing, met zowel flauwe als steile delen, en tijdelijke of permanente plas-dras zones. De resterende oppervlakte wordt als water aangemerkt.</p> <p>Moerassen Ecosystemen op de grens van water en land.</p> <p>Voedselarme venen en vochtige heiden Veenmosrietlanden, trilvenen, hoogvenen, vochtige heiden en vennen.</p> <p>Droge heiden Heiden in droge gebieden en zandverstuivingen.</p> <p>Open duinen Strand en embryonaal duinen, open duinen, vochtige duinvalleien en duinheiden.</p> <p>Schorren of kwelders Pioniervegetaties en buitendijkse graslanden die regelmatig door zeewater worden overspoeld.</p> <p>Vochtige schraalgraslanden Nat schraalgrasland en vochtig hooiland.</p> <p>Droge schraalgraslanden</p> <p>Rijke graslanden en akkers Bloemdijken, kruiden- en faunarijke graslanden, glanshaverhooilanden, zilt - en overstromingsgraslanden, kruiden- en faunarijke akkers en ruigtevelden.</p> <p>Groenblauwe landschapselementen Beperkt tot het landschapsbeheertype 'Poel en klein historisch water'.</p>
<p>Als u landbouwgronden inricht of anderszins voldoende geschikt maakt voor de ontwikkeling tot natuurterrein, mag u deze ook als natuurterrein aanmerken. Wel moet hier een goedgekeurd natuurinrichtingsplan aan ten grondslag liggen. Ook heeft u een schriftelijke verklaring nodig waarin wordt verklaard dat elk gebruik van de grond dat de ontwikkeling tot natuurterrein kan belemmeren, is gestaakt.</p>	<p>Dit is niet meer mogelijk. De natuur moet gerealiseerd zijn. Dit betekent dat er sprake is van een instandhoudingsbeheer. Ook moet de natuur voldoen aan bovenstaande definitie van natuurterrein.</p>

Wijziging met betrekking tot NSW-rangschikking van golfbanen

Was	Wordt
Ligt er op uw landgoed één of meer golfbanen? Dan moet het gehele NSW-landgoed (met de golfbanen inbegrepen) minimaal dertig procent bestaan uit houtopstanden (bos) of natuurterreinen.	Ligt er op uw landgoed één of meer golfbanen? Dan moet de oppervlakte van iedere golfbaan voor minimaal vijftig procent bestaan uit houtopstanden (bos) of natuurterreinen. Het overige deel van het landgoed, indien van toepassing, bestaat voor minimaal dertig procent uit houtopstanden (bos) of natuurterreinen. U mag voor de toepassing (bepaling) van dit minimale percentage aan houtopstanden en natuurterreinen niet alle natuurterreinen meetellen. Hier mag u alleen die natuurterreinen meetellen als deze zelfstandig, of met direct hieraan grenzende houtopstanden, een aaneengesloten oppervlakte hebben van minimaal een halve hectare.

Wijziging met betrekking tot NSW-aanleunrangschikking of NSW-samenwerkingsrangschikking (landgoed groter dan 1 ha en kleiner dan 5 ha)

Was	Wordt
Het landgoed moet minimaal dertig procent bestaan uit houtopstanden (bos) of natuurterreinen.	Het landgoed moet minimaal vijftig procent bestaan uit houtopstanden (bos) of natuurterreinen. U mag voor de toepassing (bepaling) van dit minimale percentage aan houtopstanden en natuurterreinen niet alle natuurterreinen meetellen. Hier mag u alleen die natuurterreinen meetellen als deze zelfstandig, of met direct hieraan grenzende houtopstanden, een aaneengesloten oppervlakte hebben van minimaal een halve hectare.

Wijziging met betrekking tot NSW-aanleunrangschikking (landgoed van maximaal 1 ha groot)

Was	Wordt
Het landgoed is in (volle) eigendom, of op het landgoed is een zakelijk recht van erfpacht of vruchtgebruik gevestigd.	Op het gehele landgoed is een zakelijk recht van erfpacht of vruchtgebruik gevestigd. En de hoofdgerechtigdheid (bloot eigendom) hiervan ligt bij de eigenaar van het aangrenzende landgoed. Een eigenaar die de onroerende zaak in volle eigendom heeft kan deze niet (meer) onder de NSW rangschikken als een aanleunlandgoed.

Wijziging met betrekking tot NSW-rangschikking van landbouwterreinen (omzoming door natuurterreinen)

Was	Wordt
	<p>In sommige situaties is de omzoming van landbouwterreinen (deels) niet mogelijk of wenselijk vanwege wettelijke opgelegde beperkingen of natuurdoelstellingen. In die gevallen mag een landbouwterrein (met een oppervlakte van ten hoogste 5 hectare) worden omzoomd door natuurterreinen van minimaal 5 meter breed. Deze natuurterreinen liggen op uw eigen terrein. Als u voor de omzoming van landbouwterreinen (deels) gebruik maakt van natuurterreinen dienen deze landbouwterreinen minimaal voor 75% te zijn omzoomd door natuurterreinen of houtopstanden. In dit geval stuurt u met uw aanvraag bewijsstukken mee waaruit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de wettelijke beperkingen blijken, of - de natuurdoelstellingen blijken op grond van een besluit van het Rijk, provincie, gemeente of een waterschap.

Wijziging met betrekking tot NSW-rangschikking van kampeerterreinen

Was	Wordt
<p>Op een landgoed met een oppervlakte van ten minste 25 hectare mag maximaal maar één kampeerterrein aanwezig zijn. Bij landgoederen met een oppervlakte van ten minste 100 hectare geldt een maximum van twee kampeerterreinen en bij een oppervlakte van ten minste 250 hectare een maximum van drie kampeerterreinen.</p>	<p>Met het landgoed kan per oppervlakte van 25 hectare ten hoogste één kampeerterrein onder de NSW worden gerangschikt.</p>

Wijziging met betrekking tot terreinen die in ieder geval geen inbreuk maken op het natuurschoon

Was	Wordt
<p>Landschappelijk aangelegde parken of landschapsstructuren die vanouds behoren bij een buitenplaats, waarvan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aanleg dateert van vóór 1850, en - herkenbaar aanwezig is, en - op die onroerende zaak een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet is gelegen. 	<p>Landschappelijk aangelegde parken of landschapsstructuren die vanouds behoren bij een buitenplaats, waarvan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aanleg dateert van vóór 1900, en - herkenbaar aanwezig is, en - op die onroerende zaak een rijksmonument als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet is gelegen.
<p>Terreinen die vanouds het vrije uitzicht mogelijk maken op of vanuit een op het landgoed gelegen opstal daterend van vóór 1850, voor zover die terreinen aan weerszijden worden begrensd door houtopstanden.</p>	<p>Terreinen die vanouds het vrije uitzicht mogelijk maken op of vanuit een op het landgoed gelegen opstal daterend van vóór 1900, voor zover die terreinen aan weerszijden worden begrensd door houtopstanden.</p>

Wijzigingen met betrekking tot openstelling van het landgoed

Was	Wordt
Om aangemerkt te worden als een NSW-opengesteld landgoed, moeten de voor het publiek opengestelde wegen en paden een minimale lengte hebben. Doodlopende wegen en paden mogen meetellen voor de berekening van de minimale lengte van wegen en paden.	Doodlopende wegen en paden mogen niet (meer) meetellen voor de berekening van de minimale lengte van wegen en paden.
	In de gedragsregels mag worden opgenomen dat het verboden is om (aangelijnde) honden bij zich te hebben wanneer het pad door een terrein loopt dat begraasd wordt door grote grazers. Met grote grazers wordt bedoeld op runderen, paarden, pony's, herten, schapen en geiten. Honden kunnen namelijk een rol spelen in de verspreiding van een infectie met Neospora en daarmee problemen opleveren voor de gezondheid van grote grazers.
	Het landgoed of een gedeelte daarvan kan tijdelijk worden afgesloten als dat vanwege een calamiteit noodzakelijk is uit een oogpunt van veiligheid of gezondheid van mensen of dieren. Hierbij kan gedacht worden aan situaties als een brand, een bommelding of explosiegevaar. Een ander voorbeeld is een uitbraak van een besmettelijke dierziekte. De eigenaar van het landgoed stelt alles in het werk om de tijdelijke afsluiting zo snel mogelijk op te heffen. En meldt de tijdelijke afsluiting en de verwachte duur daarvan volledig en direct aan de Ministers (RVO).
	De openstelling van een landgoed kan op verzoek van de eigenaar met toestemming van de Ministers worden beperkt door het gebruik van toegangskarten. Aan deze toestemming zijn een aantal voorwaarden verbonden. Eén voorwaarde die hieraan is toegevoegd, is dat de toegangskarten <u>eventueel</u> verkrijgbaar zijn via een internetadres. Dit wordt duidelijk voor het publiek vermeld op borden die bij de toegangswegen tot het landgoed zijn geplaatst. De toegangskarten zijn vrijwel direct na bestelling door een bezoeker op de mobiele telefoon zichtbaar.
De eigenaar kan de toegang tot het landgoed ontzeggen aan personen die aan bepaalde georganiseerde evenementen deelnemen. Te denken valt hierbij aan een (avond)vierdaagse, wedstrijden, droppings e.d. De eigenaar moet aan de Ministers aannemelijk maken dat ten gevolge van deze evenementen schade aan het landgoed ontstaat of zal ontstaan.	De eigenaar kan de toegang tot het landgoed ontzeggen aan personen: <ul style="list-style-type: none"> - die aan een georganiseerd evenement deelnemen, indien aannemelijk is dat ten gevolge van het evenement schade aan (een deel van) het landgoed kan ontstaan. - die in groepsverband het landgoed bezoeken, indien aannemelijk is dat door de omvang of samenstelling van de groep, schade aan (een deel van) het landgoed kan ontstaan. Dit geldt ook als u overlast voor andere wandelaars verwacht.

Overige wijzigingen

Hieronder leest u meer informatie over wijzigingen die al eerder zijn ingegaan. Deze wijzigingen zijn nu als geldende tekst opgenomen. Onderstaande informatie vindt u terug in het Rangschikkingsbesluit NSW en de nieuwe Beleidsregel openstelling landgoederen Natuurschoonwet 1928.

Onroerende zaken buiten Nederland

Een in het buitenland gelegen onroerende zaak die een element vormt van het Nederlands cultureel erfgoed kan onder voorwaarden onder de NSW worden gerangschikt. Dit is bij beleidsbesluit van 8 september 2015 door de toenmalige Staatssecretarissen van Financiën en Economische Zaken goedgekeurd. Deze wijziging geldt met terugwerkende kracht tot en met 18 december 2014. Deze goedkeuring is gebeurd vooruitlopend op een wijziging van de NSW en het Rangschikkingsbesluit NSW. De voorwaarden zijn nu opgenomen in het Rangschikkingsbesluit NSW. Hiermee kan worden bepaald of het in het buitenland gelegen landgoed onderdeel vormt van het Nederlands cultureel erfgoed. De onroerende zaak moet dan zijn gelegen in een andere lidstaat van de Europese Unie. Of een staat waarmee Nederland een regeling is overeengekomen die voorziet in de uitwisseling van inlichtingen.

NSW-rangschikking van opstallen met een bouwjaar van vóór 1 januari 1950

Met ingang van 1 juni 2007 heeft in het Rangschikkingsbesluit NSW op verschillende plaatsen gestaan dat opstallen die vóór 1 januari 1940 zijn gebouwd en die na de genoemde datum uiterlijk hun karakter hebben behouden, niet worden beschouwd als inbreuk makend op het natuurschoon. Daarom kunnen deze opstallen onder de NSW gerangschikt worden. Met ingang van 1 juni 2007 was in het Rangschikkingsbesluit NSW ook bepaald dat het hiervoor genoemde jaartal 1940 telkens na het verstrijken van een periode van tien jaren met tien jaar verhoogd wordt. Dit betekent dat de eerste ophoging al heeft plaatsgevonden op 1 juni 2017. In het Rangschikkingsbesluit NSW is dit nu duidelijker omschreven.

NSW-openstelling voor het publiek alleen verplicht voor wandelaars

Bij niet bij alle landgoedeigenaren is bekend dat als ze kiezen hun landgoed open te stellen voor het publiek, de NSW-openstelling alleen verplicht is voor wandelaars. De eigenaar van een landgoed kan beperkingen instellen voor anderen dan wandelaars, bijvoorbeeld (cross)fietsers, hardlooptroepen of ruiters. In de nieuwe Beleidsregel openstelling landgoederen Natuurschoonwet 1928 is daarom duidelijker opgenomen dat de NSW-openstelling uitsluitend geldt voor wandelaars. Onder wandelaars behoren ook snelwandelaars, nordic walkers, hardlopers, trimmers of joggers, die niet in georganiseerd groepsverband het opengestelde gedeelte van een landgoed willen bezoeken. In verband hiermee is een definitie van het begrip 'publiek' opgenomen in artikel 1.1 van dit besluit.

NSW-openstelling voor aanleun- en samenwerklandgoederen

In de nieuwe Beleidsregel openstelling landgoederen Natuurschoonwet 1928 is duidelijker gemaakt dat het opengestelde gedeelte van de betreffende landgoederen:

- een aaneengesloten gebied vormt van ten minste 5 hectare,
- dit gelijkmatig is verdeeld over de landgoederen, en
- de wandelpaden op beide landgoederen aanwezig zijn en op elkaar aansluiten.

Overgangsrecht voor NSW-gerangschikte landgoederen

Op landgoederen die vóór 1 januari 2021 als NSW-landgoed zijn aangemerkt, blijven op grond van overgangsrecht tot 1 januari 2031 (dus voor een periode van 10 jaar) de voorwaarden uit het Rangschikkingsbesluit NSW van toepassing zoals die waren op 31 december 2020.

Het overgangsrecht is niet meer van toepassing:

- a.) op het landgoed of op een gedeelte van het landgoed vanaf het moment waarop het landgoed of dit gedeelte van een landgoed een andere eigenaar krijgt, tenzij dit gebeurt door vererving of ten gevolge van een verdeling van een gemeenschap of van een nalatenschap;
- b.) vanaf het moment waarop een perceel aan het landgoed wordt toegevoegd; of
- c.) vanaf het moment waarop het landgoed niet meer voldoet aan de voorwaarden van het Rangschikkingsbesluit NSW zoals die waren op 31 december 2020.

Instandhoudingseis, bezitseis en overgangsrecht (fiscaal)

Vanaf 1 januari 2031 moeten ook de NSW-landgoederen die vóór 1 januari 2021 als NSW-landgoed zijn aangemerkt, voldoen aan de nieuwe voorwaarden in het aangepaste Rangschikkingsbesluit NSW. Als een landgoed dat vóór 1 januari 2021 als NSW-landgoed is aangemerkt vóór 1 januari 2031 een andere eigenaar krijgt (anders dan door vererving of door een verdeling van een gemeenschap of van een nalatenschap) zijn de oude voorwaarden niet langer van toepassing. De fiscale faciliteiten voor een NSW-landgoed gelden dan alleen als het landgoed voldoet aan de nieuwe voorwaarden. Denkt u hierbij aan de schenk- en erfbelasting, de overdrachtsbelasting, de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting. Op gemeentelijk niveau kunt u denken aan de onroerendezaakbelasting.

Het in de wet opgenomen (fiscale) overgangsrecht zorgt ervoor dat de schenk- en erfbelasting waarvan de invordering bij het verkrijgen van het landgoed op grond van de NSW achterwege is gebleven, niet enkel door de huidige wijziging in de regelgeving (in relatie tot de instandhoudingseis) alsnog worden ingevorderd. Hetzelfde geldt voor de overdrachtsbelasting.

Het overgangsrecht geldt alleen voor bestaande belastingclaims die betrekking hebben op gedeelten van het landgoed die door de huidige wijziging van het Rangschikkingsbesluit NSW niet meer (kunnen) voldoen aan de nieuwe regels voor aanmerking als NSW-landgoed. Het overgangsrecht geldt niet voor claims die betrekking hebben op gedeelten die ook onder de nieuwe regels onder de NSW gerangschikt kunnen worden. Daarnaast blijven de regels voor wat betreft de bezitseis gelden.

Dit informatiebulletin is informatief. U kunt er geen rechten aan ontleen